

QUELSTRUP OG RUGAARD, HACK KAMPMANN PÅ DJURSLAND

FOLK OG LIV 2012: SEVÆRDIGHEDER I SYDDJURS

Folk og Liv 2012, det lokalhistoriske årsskrift, udkommer i slutningen af november 2012 og indeholder, foruden en del erindringsartikler m.m., også artikler om seværdigheder i Syddjurs.

Bogen begynder med to herregårdsartikler, dels om Quelstrup, dels om Rugaard. Begge artikler er todelte: først fortæller Vilfred Friborg Hansen de to gamle herregårdes historie op til nutiden, derefter følger artikler af de nuværende ejere om nutiden og forløbet i den tid, de har ejet gårdene. Svend Schaumann fortæller om Quelstrup efter 1964, hvor han og hans nu afdøde hustru Birthe Boje Schaumann købte Quelstrup, og han fortæller også om det andet gods, som han og hans børn nu ejer, nemlig Thomasminde ved Aarhus. På samme måde fortæller Lisbeth Mourier-Petersen og Henning Madsen om Rugaard i den periode siden 1982, hvor de har drevet godset.

Johan Bender, der er ved at skrive et større værk om den store danske arkitekt Hack Kampmann, beretter i en artikel om Hack Kampmanns bygninger på Djursland. Kampmann er mest kendt for sine bygninger i Aarhus: Aarhus Teater, Toldboden, Erhvervsarkivet, Marselisborg Slot m.fl., men faktisk har han stået bag opførelsen af ganske mange bygninger også på Djursland.

Quelstrup kendes tilbage fra 1432, hvor den ejedes af slægten Sandberg, der kom til at præge godsets første 250 år. Den sidste Sandberg sad på Quelstrup til 1692. I 1700-tallet overgik Quelstrup til Gersdorff-slægten, der havde godset det meste af århundredet. I anden halvdel af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet blev det Poulsen-slægten fra Rolsøgaard, der kom til at eje Quelstrup.

Den nuværende ejer, Svend Schaumann, købte Quelstrup i 1964, sammen med sin nu afdøde hustru Birthe Schaumann, der en kort tid var Ebeltofts borgmester. Birthe Schaumann kom fra Thomasminde ved Aarhus, som ægteparret overtog i 1996. Siden har de to godser været drevet sammen, i dag sådan at Svend Schaumann bor på Quelstrup, sønnen Svend Boje Schaumann på Thomasminde.

Rugaard opstod som gods i 1579, hvor adelsmanden Hans Arenfeldt købte en række gårde i Attrup, Balle, Hyllested og Rove fra kronen. Han nedlagde nu landsbyen Rove og byggede i stedet en stor herregård, der efter landsbyen kom til at hedde Rugaard. Arenfeldt-slægten havde Rugaard indtil 1737. Den berømteste, eller snarere mest berygtede, af slægten var heksejægeren Jørgen Arenfeldt, der havde Rugaard sidst i 1600-tallet.

1857 købte Ferdinand Mourier-Petersen Rugaard, og siden har den været i Mourier-Petersen slægtens eje. Ferdinand Mourier-Petersen blev kendt som Hedeselskabets medstifter i 1866 og var

dets formand gennem en menneskealder, hvor han havde et tæt samarbejde med selskabets karismatiske direktør Enrico Dalgas.

Siden 1982 har fire søskende ejet Rugaard, der drives af den ene af dem, nemlig Lisbeth Mourier-Petersen, sammen med sin mand Henning Madsen.

Hack Kampmanns bygninger på Djursland er bl. a. Jagtslottet og midterfløjen på Kalø, Ting- og arresthuset (nu bibliotek og egnarkiv) i Hornslet, Toldkammerbygningen (nu Glasmuseum) i Ebeltoft, Råmosegård, Posthuset i Grenaa, samt dele af Vosnæsgaard. Kaløs karakteristiske midterfløj, set fra park siden, pryder Folk og Livs omslag i år.

Johan Bender, der skriver om Kampmanns bygninger på Djursland, udgav tidligere i 2012 en pragtbog om en anden kendt Hack Kampmann-bygning, nemlig Marselisborg Slot. Denne bog er samtidig et forarbejde til et storværk om Hack Kampmann, der vil udkomme i 2014 på forlaget Klematis. Artiklen i Folk og Liv er et forarbejde til kapitlet om Hack Kampmanns virke på Djursland i samme bog. I parentes bemærket var Hack Kampmann født i Ebeltoft i 1856. De fleste af hans bygninger på Djursland stammer fra de første to årtier af 1900-tallet.

Kaløs hovedbygning med Hack Kampmanns midterfløj. Selve hovedbygningen stammer fra 1720'erne, opført af Benedicte Margrethe Reventlow. Midterfløjen blev sat på af Hack Kampmann i 1912 på bestilling af Kaløs daværende ejer, baron Martin Rücker von Jenisch. Foto VFH okt. 2012.

--

Folk og Liv 2012 kan købes hos Trangbæk Bøger i Rønne. Det er det tredje bind af den nye Folk og Liv-serie. Der udkom tidligere 12 bind i serien under navnet Folk og Liv på Rønneegnen. Enkelte af disse bind kan endnu fås i boghandlen.

Vilfred Friberg Hansen, skrevet til Syddjursportalens oplevelsesguide nov. 2012.